

Jak obliczyć podatek PIT

Wysokość podatku wiąże się ze sposobem opodatkowania. Przeczytaj, jak oblicza się podatek

 16.04.2024

Ustawa PIT przewiduje następujące sposoby obliczania podatku:

- zasady ogólne – podstawę opodatkowania stanowi dochód, ustalany na podstawie przychodów i kosztów uzyskania przychodów,
- ryczałt – podstawę opodatkowania stanowi przychód.

Do wyliczenia podatku od dochodu ustalonego według zasad ogólnych stosowana jest skala podatkowa. W odniesieniu do dochodów uzyskiwanych z pozarolniczej działalności gospodarczej lub z działów specjalnych produkcji rolnej, z których dochód jest ustalany na podstawie prowadzonych ksiąg, na wyraźny wybór podatnika, może być zastosowana jednolita 19% stawka podatku.

W niektórych przypadkach ustawa PIT nakazuje stosowanie jednolitej stawki do dochodu ustalanego według zasad ogólnych.

Dotyczy to w szczególności:

- odpłatnego zbycia papierów wartościowych lub pochodnych instrumentów finansowych, w tym z realizacji praw wynikających z tych instrumentów,
- odpłatnego zbycia udziałów (akcji),
- objęcia udziałów (akcji),
- odpłatnego zbycia nieruchomości, spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego lub użytkowego, prawa wieczystego użytkowania gruntów,
- dochodów z zagranicznej jednostki kontrolowanej.

Znaczna grupa przychodów jest opodatkowana w sposób zryczałtowany.

Można tu przykładowo wymienić:

- należności licencyjne, w tym z praw autorskich, świadczeń doradczych, księgowych, badania rynku, usług prawnych, usług reklamowych, wypłacane nierezydentom,
- wygrane w konkursach, grach i zakładach wzajemnych,
- świadczenia otrzymane przez emerytów, rencistów lub osoby pobierające nauczycielskie świadczenie kompensacyjne, w związku z łączącym ich uprzednio z zakładem pracy stosunkiem pracy lub innym,
- odszkodowania z tytułu skrócenia okresu wypowiedzenia umowy o pracę, której przedmiotem są czynności związane z zarządzaniem,
- odsetki i dyskonta od papierów wartościowych,
- odsetki lub inne przychody od środków pieniężnych zgromadzonych na rachunku podatnika lub w innych formach oszczędzania,

- dywidendy i inne przychody z tytułu udziału w zyskach osób prawnych,
- dochody z tytułu udziału w funduszach kapitałowych.

Na sposób opodatkowania ma wpływ także możliwość wyboru przez podatników łącznego opodatkowania z małżonkiem albo jako osoba samotnie wychowująca dziecko (dzieci).

Małżonkowie, na wspólny wniosek wyrażony w zeznaniu podatkowym, mogą się opodatkować łącznie od sumy swoich dochodów. Podstawowym warunkiem jest, aby przez cały rok podatkowy istniała między nimi wspólność majątkowa albo w roku, w którym został zawarty związek małżeński, małżeństwo i wspólność majątkowa trwało/istniała do końca tego roku podatkowego. Wniosek o łączne opodatkowanie dochodów małżonków może złożyć także wdowa/wdowiec. W takim przypadku podatek oblicza się w podwójnej wysokości od połowy łącznych dochodów małżonków.

Z preferencyjnego sposobu opodatkowania, na wniosek wyrażony w zeznaniu podatkowym, mogą także korzystać osoby samotnie wychowujące dzieci, tj. jeden z rodziców lub opiekun prawny, który jest panną, kawalerem, wdową, wdowcem, rozwódką, rozwodnikiem, osobą, w stosunku do której orzeczono separację w rozumieniu odrębnych przepisów, lub osobą, której małżonek został pozbawiony praw rodzicielskich lub odbywa karę pozbawienia wolności, jeśli w roku podatkowym samotnie wychowuje dzieci:

- małoletnie,
- pełnoletnie, które otrzymywały zasiłek (dodatek) pielęgnacyjny lub rentę socjalną,
- pełnoletnie uczące się w szkołach dzieci, do ukończenia 25. roku życia pod warunkiem, że suma dochodów dziecka (z wyjątkiem renty rodzinnej) i przychodów z [ulgi dla młodych](#) (art. 21 ust. 1 pkt 148 ustawy PIT) i [ulgi na powrót](#) (art. 21 ust. 1 pkt 152 ustawy PIT) nie przekracza dwunastokrotności kwoty renty socjalnej w wysokości, która obowiązuje w grudniu roku podatkowego.

Osoby samotnie wychowujące dzieci obliczają podatek w podwójnej wysokości od połowy swoich dochodów, z uwzględnieniem ewentualnych dochodów małoletniego dziecka (bez dochodów z pracy dziecka, rent, stypendiów oraz dochodów z przedmiotów oddanych im do swobodnego użytku, gdyż te dochody nie podlegają kumulacji z dochodami rodzica i są rozliczane są w zeznaniu składanym na imię małoletniego dziecka).

O preferencyjne opodatkowanie dochodów nie mogą wnioskować małżonkowie albo osoby samotnie wychowujące dzieci, jeżeli chociażby jeden z małżonków, osoba samotnie wychowująca dziecko lub jej dziecko stosuje przepisy:

- ustawy ryczałtowej (z wyjątkiem przychodów z tytułu umów najmu lub innych umów o podobnym charakterze) lub
- art. 30c ustawy (19% podatek płacony przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą albo działy specjalne produkcji rolnej, gdy dochody ustalają na podstawie prowadzonych ksiąg) lub
- ustawy o podatku tonażowym lub ustawy o aktywizacji przemysłu okrętowego i przemysłów komplementarnych.

Łączne opodatkowanie dochodów małżonków może mieć zastosowanie także gdy:

- jeden z nich ma w Polsce nieograniczony obowiązek podatkowy, a drugi mieszka w innym niż Polska państwie Unii Europejskiej lub należącym do Europejskiego Obszaru Gospodarczego lub w Szwajcarii,
- gdy każdy z małżonków ma miejsce zamieszkania dla celów podatkowych w tych krajach,

pod warunkiem, że małżonkowie osiągną w Polsce przychody, które stanowią co najmniej 75% całkowitego przychodu uzyskanego w danym roku podatkowym i udokumentowali certyfikatem rezydencji miejsce zamieszkania dla celów podatkowych.

Analogicznie,

z preferencyjnego sposobu opodatkowania może skorzystać osoba samotnie wychowująca dziecko, gdy:

- ma miejsce zamieszkania w innym niż Polska państwie Unii Europejskiej lub należącym do Europejskiego Obszaru Gospodarczego lub w Szwajcarii,
- osiągnęła w Polsce przychody, które stanowią co najmniej 75% całkowitego przychodu uzyskanego w danym roku podatkowym i udokumentowała certyfikatem rezydencji miejsce zamieszkania dla celów podatkowych.

Pomóż nam ulepszyć tę stronę

Wyszukiwarka usług pomocy

😊 *Your*
Europe